

VÕRU MUUSIKAKOOL

SÜVAÕPPE/ TAVAÕPPE MUUSIKALOO ÕPPEKAVA

1. EESMÄRGID

Klassikalise muusika õppekava rakendamine annab lastele ja noortele võimaluse õppida tundma muusikat – omandada muusikalist kirjaoskust, õppida eri ajastutel loodud muusikat mõistma ning seda vastavalt väljendama.

2. NÕUTAVAD OSKUSED

Antud õppekava annab algsed teadmised ja oskused, et soovi korral jätkata muusikahariduse omandamist kesk- ja/või kõrgemal tasemel.

Muusikaainete õppes on õppeained omavahel tihedalt seotud ja õpilase areng sõltuvuses tehniliste ja vaimsete omaduste arendamise ajastamisest.

Klassikalise muusika õppes toimub:

- muusikateoste interpretatsioonivõimalustega tutvumine;
- aktiivse ja püsiva suhte loomine muusikakultuuriga;
- tehniliste oskuste arendamine;

3. AINEKAVAD

3.1. Õppeaine nimetus: MUUSIKALUGU

Maht tundides: nominaalne õpiaeg süvaõppes kestab 3 aastat. Õppeaastas on 35 õppenädalat. Tunni kestvus nädalas on 30 minutit.

Nominaalne õppeaeg tavaõppes kestab kuni 3 aastat. Õppeaastas on 35 õppenädalat. Tunni kestvus nädalas on 20 minutit.

Muusikaloo aine algab süvaõppes III taseme 1. aastal ja tavaõppes II taseme 2. aastal.

Õpetuse eesmärgid:

Tutvub muusikakultuuri paremikuga ja erinevate ajastute muusikaga, õpib mõistma ja väljendama erinevate heliloojate muusikat.

Õppeaine programm:

1. aasta

Eesti rahvamuusika: vanem rahvalaul, regivärsiline laul, uuem rahvalaul.

- Hääleliigid (sopran, alt, tenor, bariton, bass)
- Kooriliigid (lastekollektiivid, naiskoor, meeskoor, segakoor)

Rahvapillid: puhkpillid, keelpillid, löökpillid.

- Klassikalised pillid ja pillirühmad
 - Instrumentaalkoosseisud (duo, trio, kvartett, kvintett, keelpilliorkester, puhkpilliorkester, sümfooniaorkester)
- **Keskaeg.** Ajastu üldiseloomustus. Vaimulik muusika - Gregooriuse laul. Varajane mitmehäälsus.

Ilmalik muusika - Rüütli laul.

- **Renessanss.** Ajastu üldiseloomustus. Madrigal. Tantsusüit. Madalmaade koolkond, selle tähtsus polüfoonilise muusika arengus. Tähtsamad esindajad.

Renessansi ajastul kasutatud pillidest (klavessiin, viola da gamba, plokkflööt, tromboon).

- **Barokk.** Ajastu üldiseloomustus. Tähtsamad žanrid: kontsert, kantaat, oratoorium, passioon, missa viis osa. Ooperi tekkimine. Viiul ja orel soolopillina. Antonio Vivaldi "Aastaajad".
- Johann Sebastian Bach. Lühiülevaade eluloost ja loomingust.

Orelitokaata ja fuuga d-moll. Kohvikantaadist Liecheni aaria, Matteuse passioonist aaria „Erbarme dich, mein Gott“, Ave Maria.

- Georg Friedrich Händel – Lühiülevaade eluloost ja loomingust.

Largo ooperist „Xerxes“, „Veemuusika“, „Tulevärgimuusika“, koor oratooriumist „Messias“.

2. aasta

- **Klassitsism.** Ajastu üldiseloostus. Uued žanrid: sonaat (sonaadivorm), keelpillikvartett, sümfoonia. Klassikalise sümfooniaorkestri kujunemine.

- Joseph Haydn - Lühiülevaade eluloost ja loomingust.

Keelpillikvartett "Keisrikvartett" II osa. Kontsert trompetile ja orkestrile Es-duur, I osa. (Sümfoonia nr. 45 IV osa), Üllatussümfoonia II osa.

- Wolfgang Amadeus Mozart - Lühiülevaade eluloost ja loomingust.

Sümfoonia nr. 40g-moll, I osa. Klaverisonaat K. 331 A-duur, I osa.

Serenaad "Väike öömuusika", I osa.

Ülevaade ooperiloomingust. Katkendid ooperitest : "Võlulööd" - Öökuninganna aaria.

Reekviemi mõiste. Osad "Reekviemist" (nr. 2 "Dies irae", nr. 7 "Lacrymosa").

- Ludvig van Beethoven - Lühiülevaade eluloost ja loomingust.

Klaverisonaat op. 27 nr. 14 cis-moll "Kuupaiste". Sümfoonia nr. 5.

Sümfoonia nr. 9 (katkend sümfoonia lõpust - kooriga).

Romantism. Ajastu üldiseloostus.

- Franz Schubert. Lühiülevaade eluloost ja loomingust. Laulud "Forell", "Muusikale", "Ave Maria". Ballaad

"Metshaldjas"

Klaverimuusika - muusikalised hetked.

- Fryderyk Chopin. Lühiülevaade eluloost ja loomingust. Etüüdid. Etüüd op. 10 nr. 12 c-moll.

Prelüüdid. Prelüüd op. 28 nr. 15 Des-duur.

Poloneesid. Polonees op. nr. 1 A-duur

Valsid. Valss op. 64 nr. 1 Des-duur.

- Ferenc Liszt. Lühiülevaade eluloost ja loomingust. Klaverilooming. Nokturn "Armuunelmad". Ungari rapsoodia nr. 2, etüüd „Tuisk“

3. aasta

Põhjamaade muusika.

- Edvard Grieg - Lühiülevaade eluloost ja loomingust. Muusika H. Ibseni draamale "Peer Gynt" I süüdi I ja IV osa. Kontsert klaverile ja orkestrile a-moll, I osa.
- Jean Sibelius - Lühiülevaade eluloost ja loomingust. Sümfooniline poem "Finlandia". "Kurb valss".
- Modest Mussorgski. Klaveripalade tsükkel "Pildid näituselt".
- Nikolai Rimski-Korsakov. Ooper "Muinasjutt tsaar Saltanist", ("Kimalase lend").
- Pjotr Tšaikovski - Lühiülevaade eluloost ja loomingust. Kontsert klaverile ja orkestrile nr. 1. Sümfoonia nr. 6, II osa. Numbrid ballettidest "Pähklipureja", "Luikede järv"

Eesti rahvusliku heliloomingu teerajajad

- Kunileid, A. Thomson, Fr. Saebelman, K. A. Hermann. Nende elu ja looming.
- Esimene üldlaulupidu.
- Esimesed professionaalse haridusega heliloojad M. Härma, K. Türnpu.
- I sümfooniaorkestri loomine 1900. a. A. Läte poolt. Meeskoor - "Kuldrannake"
- Rahvusliku koorilaulu areng - M. Saar ja C. Kreek.

M. Saare "Põhjavaim", "Lindude laul". Vaimulikud rahvaviisid C. Kreegi loomingus.

Katkend „Reekviemist”, "Mu süda ärka üles"

- Esimene kompositsioonilase eriharidusega helilooja R. Tobias. Koorilaul - "Eks teie tea".
- H. Elleri instrumentaalmuusika. "Kodumaine viis", Sümfooniline poem "Koit".
- E. Tubin - Eesti suurim sümfonist, esimese eesti balleti "Kratt" looja. (Katkend balletist "Kratt".)
- Rahvamuusika kasutamine V. Tormise muusikas. "Ingerimaa õhtud", "Raua needmine".
- Uued suunad muusikas:

J. Rääts "Kontsert kammerorkestrile",

A. Pärt "Ukuaru valss", "Aliinale".

4. HINDAMINE

Õpilaste teadmisi hinnatakse arvestuslikult iga trimestri lõpus.

Aine sooritamine toimub jooksvalt arvestuslike tööde sooritamise alusel.

Koondhinne kujuneb õppeaasta lõpul trimestri hinnete alusel.

Õppeaasta jooksul külastab Võru Muusikakooli õpilane vähemalt kolme kontserti ja kirjutab igaihe kohta eraldi ülevaate.

Juhend kontsertarvustuse kirjutamiseks.

- Koht, kus kuulasid kontserti
- Missugusel kuupäeval ja kellaajal kontsert toimus
- Kes esinesid
- Kes esinejatest kõige rohkem meeldis ja miks
- Keda esinejatest teadsid varem ja kelle kohta tahaksid rohkem teada saada
- Missugune teos meeldis ja miks
- Kes heliloojatest oli sulle tuttav, aga kelle kohta tahaksid rohkem teada saada
- Kas kuulasid süva-, pop-, rockmuusikat v.m. – püüa liigitada

Lisanõuandeid

- Koori puhul proovi kuulata, kas sõnadest saad aru ja pane lühidalt kirja laulude sisu
- Orkestri puhul püüa kuulata, missugused pillid mängivad soolosisid, missuguste pillide kooskõla on kõige põnevam, soojem, ilusam, pehmem, karvasem jne.
- Solisti puhul püüa ära tunda, kas esineja avas pala pealkirjas öeldu ka sinule arusaadavalt.
- Millise emotsiooni, tunde, meeleoluga lahkusid kontserdilt?